

Mødet den 23. Decbr. 1937.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Andr. Bitsch og Møller Rasmussen.

1. (J. Nr. 20⁴—1937). Uddeling af Handelsgartner L. Thomsens **Legat**.

8 Portioner à 20 Kr. tildeltes følgende:

Gartner J. J. Jensens Enke.

Enke Antonie Petersen.

Frk. Maren Rasmussen.

Gartner Knudsens Enke.

Avishandler H. Chr. Lauritzen.

Garver A. C. Andersens Enke.

Enke Christence Jakobsen.

Enke Marie Christensen.

2. (J. Nr. 20⁵—1937). Uddeling af Etatsraad Raaes **Legat**.

2 Portioner à 225 Kr. tildeltes Enke Marie Windeløw og Enke Emma Juhl.

3. (J. Nr. 20⁶—1937). Uddeling af Søstrene Bjergets **Legat**.

1 Portion à 100 Kr. tildeltes Frk. Betty J. Mathiesen.

4. (J. Nr. 20⁸—1937). Uddeling af Frk. Abelone Sechers **Legat**.

1 Portion à 30 Kr. tildeltes Fru Ingeborg Staunbjerg, og 6 Portioner à 20 Kr. tildeltes

Enkefru Ane R. Christensen, Letmatros S. Hansen, Frk. Kirstine Jensen, Fru Else Lund, Fru Maren K. Petersen og Jens J. A. Sørensen.

5. (J. Nr. 20⁷—1937). Uddeling af Kriegerske **Haandværkerlegat**.

Fra Teknisk Skole forelaa følgende Indstilling:

Tømrerlærling Christian Hedegaard . . .	25	Kr.
Murerlærling Birkelund Christensen . . .	25	«
Karetmagerlærling Svend Otto Larsen	25	«
Murerlærling Johannes Knudsen	20	«
Maskinlærling Johan Christiansen	20	«
Maskinarbejder Knud Kr. Rosted	20	«
Maskinsnedkerl. Carl Erik Christensen	20	«
Maskinlærl. Knud Holger Bredal Jensen	20	«
Maskinlærling Aage Minor Kjærsgaard	20	«
Malerlærling Frode Weibell Pedersen .	20	«
Murerlærling Preben J. Moll	20	«
Murersvend Ove Holmen Nielsen	20	«
Tømrersvend Magnus Pedersen	20	«
Skibstømrerl. Kaj L. B. S. Andersen . .	20	«
Maskinarbejder Niels Preben Nielsen .	20	«
Maskinarbejder Bjørn Sørensen	20	«
Automekanikerl. Martin Abild Andersen	20	«
Barberlærling Poul B. Nielsen	20	«
Murersvend Harly Willy Petersen	20	«
Murersvend Kaj Frank Flemming Jensen	20	«
Maskinarbejder Ulrik Bruhn	20	«

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 690—1937). Indstilling fra Skoleudvalget om Oprettelse af et Fond til Udbetaling af **Studielaan**.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Anledning af de mange Andragender om Studielaan, der fremkommer til Byraadet, skal man tillade sig at foreslaa, at der oprettes et Fond af de allerede udbetalte Studielaan,

samt at der af Byraadet indtil videre ydes et Tilskud til Fondet paa 2500 Kr. aarlig.

Fondet foreslaas administreret af Skoleudvalget. Ved Udlaan af Fondets Midler stilles som Betingelse, at der afgives Gældsbevis, der er rente- og afdragsfrit, indtil vedkommende Laantager har opnaaet Embede eller Stilling, hvorefter Laanet fra dette Tidspunkt forrentes med 5 % p. a. og afdrages aarlig med $\frac{1}{12}$ af vedkommendes Aarsløn.«

Tiltraadt af Budgetudvalget.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 793—1937). Indstilling fra Skovudvalget om Godtgørelse til Restauratør V. Larsen, »**Salonen**«, Riis Skov.

Følgende Indstilling forelaa:

»Ifølge Lejekontrakten med Restauratør Viggo Larsen angaaende »Salonen« i Riis Skov skulde Ombygningen af denne være fuldført til 1. Marts d. A. — Da Arbejdet imidlertid først blev afsluttet i November Maaned, har Lejeren overfor Udvalget rejst Krav om en passende Godtgørelse for Næringstab som Følge af denne Forsinkelse. Efter Forhandling med Larsen er der opnaaet Enighed om følgende Ordning, som Udvalget herved indstiller til Byraadets Godkendelse.

Den i Lejekontrakten stipulerede Aarsafgift 4000 Kr. nedsættes til 2000 Kr. De i den store Sal anbragte 6 Loftslamper og Vægbelysningen bekostes af Kommunen. Udgiften hertil andrager 962 Kr.«

H. J. B a d e n kunde ikke helt gøre Rede for, hvorfor Arbejdet havde varet saa længe, men Værten havde ikke kunnet tjene meget i Sommer og havde ønsket helt at blive fri for at be-

tale Leje, hvilket man dog ikke kunde gaa med til. Manden kunde ikke selv betale Lamperne, da han var meget daarligt stillet økonomisk set, og det var maaske tvivlsomt, at han kunde fortsætte med Forretningen.

Borgmesteren bemærkede, at naar Manden ikke kunde betale, var der jo ikke noget at gøre derved; men man burde maaske ved Lejlighed se at faa en anden Vært derude.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 627—1937). Indstilling fra Budgetudvalget angaaende en Ordning af **Zoologisk Haves** Forhold.

Fra A/S Aarhus zoologiske Have forelaa følgende Erklæring:

»I Fortsættelse af Samtale med Budgetudvalget erklærer Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have, at vi er indforstaaet med, at der imellem Aarhus Kommune og Aktieselskabet træffes følgende Ændringer i det mellem os gældende Mellemværende:

- 1) at den Kassekredit i Jydsk Handels- og Landbrugsbank, for hvilken Kommunen kautionerer, udvides til 116.000,00 Kr.
- 2) at Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have udsteder et Ejerpantebrev stort 120.000,00 Kr., der vil være at haandpantesætte i Jydsk Handels- og Landbrugsbank til Sikkerhed for den Gæld, som Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have til enhver Tid har til Banken med Aarhus Kommunes Garanti. Aktieselskabet er endvidere indforstaaet med, at det oprettede Pantebrev med regelmæssige Mellemløb, som Banken eller Kommunen finder det paakrævet, vil være at paaføre Tillægspaategning med Hensyn

til Forandringer i Pantebrevets Indhold paa Grund af Nyerhvervelser af Dyr, Bygninger, Løsøre etc.

- 3) at samtlige Aktionærer i Aarhus zoologiske Have til Sikkerhed for den Bankkredit, for hvilken Kommunen kautionerer, haandpant-sætter samtlige deres Aktiebreve til Ban-ken, der i Samraad med Kommunen maa kunne disponere over Stemmeretten.
- 4) at 2 af Kommunen udpegede Mænd til enhver Tid har Adgang til fuld Kontrol med samtlige Regnskaber og Dispositioner, idet navnlig bestemmes, at der ikke fore-tages større Indkøb og Dispositioner uden de 2 Mænds Samtykke.
- 5) at Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have fremtidig fritages for forfalden og ikke for-falden Lejeafgift, fritages for at stille De-positum samt fritages for en aarlig Afgift til Skovudvalget for et Toilet samt for Rest-gæld til Skovudvalget 400,00 Kr.
- 6) at Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have forpligter sig til i saa stort Omfang som gør ligt at afhænde, hvad Haven maatte have af tiloversblevne Dyr.
- 7) at nærværende Ordning er betinget af, at Aktieselskabet Aarhus zoologiske Have faar en fast Ordning med Selskabets løse Kreditorer, hvorfor Aarhus Kommune til enhver Tid har Ret til at gøre de oprinde-lige Aftaler, Efterkrav og andet gældende for deres fulde Paalydende, saafremt der fra en anden Kreditors Side gøres Rets-forfølgninger, af hvad Art nævnes kan.«

Budgetudvalget indstiller til Byraadet at til-træde den foreslaaede Ordning som gældende for 5 Aar fra $\frac{1}{1}$ 1938 at regne.

Borgmesteren gjorde nærmere Rede for Forholdet og henstillede til Medlemmerne ikke at omtale Sagen, da der skulde føres nogle Forhandlinger med hans Kreditorer. Han havde bygget og købt for stærkt, saa det var nødvendigt at forhøje Garantisummen, hvis han skulde køre videre. Der var vel nok Værdier for Beløbet, og Udvalget havde derfor ment det rigtigst at faa en Ordning af hans Forhold, for naar man nu havde faaet Haven, var det rigtigst at bevare den. Indtægterne havde i nogen Grad svigtet, fordi flere Byer efterhaanden havde faaet saadanne Haver. Det var nødvendigt at eftergive hans Gæld til Kommunen, og foreløbig blev der ikke Tale om nogen Lejeindtægt af Haven; naar han samtidig blev fri for at betale Afdrag i 5 Aar og kun skulde yde 5 % Rente, skulde han kunne komme paa ret Køl. Udvalget havde ført Forhandlinger med hans Kreditorer for om muligt at skaffe ham en Dekort, saa hans Gæld kunde bringes ud af Verden. Taleren vilde anbefale at tiltræde Forslaget og at overdrage til Budgetudvalget at føre de videre Forhandlinger i Sagen og finde to Mænd til at føre Tilsyn med Haven.

Thomas Christensen syntes, det var noget forfærdeligt, Kommunen her blev rodet ind i, og Taleren gik kun med dertil for ikke at sætte Byens Renommé overstyr. Han kom helt under Administration, saa det faktisk blev en kommunal Have, men det burde det maaske have været fra først af. Taleren forstod godt, at der ikke skulde snakkes for meget derom.

Borgmesteren bemærkede, at det var for Mandens Skyld, ikke for Kommunens. Han havde ikke forstaaet at administrere rigtigt, men man var jo ikke interesseret i, at Haven skal nedlægges.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 595—1937). Andragende fra 4 Grundejere ved Hadsherredsvej om Fritagelse for **Grundstigningsskyld**.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

10. (J. Nr. 804—1937). Andragende fra Ejeren af Strandvejen 30 A om **Erstatning** for Beskadigelse af Ejendommen ved Vejens Omlægning.

Fra Stadsarkitekten forelæa følgende Erklæring:

»Paa Foranledning af vedlagte fra Udvalget fremsendte Skrivelse af 8. November 1937, vedrørende Ejendommen Strandvejen Nr. 30 A, skal jeg tillade mig at bemærke:

Efter et den 3. d. M. foretaget Eftersyn af Ejendommen fik jeg det Indtryk, at denne ikke havde taget Skade i det Omfang, som Ejeren opgør det til.

For at kunne fastsætte et rimeligt Beløb som Tilskud til Ejendommens Istandsættelse anmodede jeg Murermester Ejner Mikkelsen om at afgive et Skøn over sit Indtryk af den paastaaede Skade. Idet jeg henviser til vedlagte Skrivelse fra Murermester Ejner Mikkelsen, skal jeg anbefale, at Tilskudet til Istandsættelse ansættes til Kr. 1500,00, hvortil kommer den af Stadsingeniørens Personale lovede Erstatning for en sprængt Rude, Kr. 203,00, altsaa ialt Kr. 1703,00.

Udover ovennævnte Beløb Kr. 1703,00 formener jeg ikke, der kan tilkomme Ejeren af nævnte Ejendom nogen Erstatning, da Ejendommen efter de Sikringer, der nu har fundet Sted, maa være bedre sikret i Fremtiden, end den har været hidtil. Jeg tillader mig i saa

Henseende at henvise til Bygningsassistent Rasmussens vedlagte Erklæring af ^{19/11} 1937.»

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at Sagen afgøres overensstemmende med Stadsarkitektens Erklæring.

Borgmesteren anbefalede Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 3⁸—1937). Indstilling fra Havneudvalget om Bevilling af et personligt **Løntillæg** til Maskinmester S. B. Jensen.

Lønudvalget tiltræder, at der ydes Andrageren et personligt, ikke pensionsgivende Løntillæg paa 200 Kr. aarlig.

Borgmesteren antog, at de 200 Kr. fremtidig vilde bortfalde i Henhold til den ny Overenskomst med Maskinmesterforeningen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 663—1937). Indstilling fra Havneudvalget om Bevilling af **Understøttelse** til Enken efter Skibstømrer P. Bornholm.

Udvalget indstiller, at der af Havnekassen ydes Tømrer Bornholms Enke en Understøttelse paa 300 Kr. en Gang for alle.

Tiltraadt af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 759—1937). Andragende fra Køberen af en Byggegrund Ny Munkegade 96 om **Godtgørelse** for ekstra Funderingsforanstaltninger.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at der i Lighed med tidligere Tilfælde bevilges Andrageren en Erstatning, der foreslaas sat til 1000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 787—1937). Andragende fra Fyrbøder Sværdpiil ved Vandværket om Fritagelse for **Lønfradrag** under Sygdom.

Anbefalet af Vandværksudvalget.

Lønudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

15. (J. Nr. 788—1937). Indstilling fra Lønudvalget om Bevilling af **Understøttelse** til fhv. Arbejdsmand ved Markvæsenet P. N. Skøth.

Udvalget indstiller, at der fra 1. Januar 1938 ydes en Understøttelse paa 200 Kr. aarlig uden Dyrtidstillæg.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 784—1937). Andragende fra Enken efter Tømrer ved Brolægningsvæsenet, A. Ramsing, om **Understøttelse**.

Lønudvalget indstiller, at der i Henhold til Byraadsbeslutning af $15/3$ 1934 fra 7. Novbr. d. A. ydes en Understøttelse paa 100 Kr. aarlig uden Dyrtidstillæg.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 728—1937). Sagen angaaende Tilskud til Arbejdernes Fællesorganisations **Bespisning af fattige** i Vintermaanederne.

Chr. Nielsen anbefalede at fortsætte paa samme Maade som tidligere, idet det vilde volde en Del Besvær, hvis Bepisningen skal overtages af Kommunen alene. Man kunde saa undersøge, om det næste Aar kan gøres paa anden Maade, f. Eks. ved Uddeling af Spisebilletter.

J. R. Fanger erindrede om, at Møller Rasmussen, som ikke var til Stede, ved sidste Møde udtalte, at de 1500 Kr. maaske kunde skaffes paa anden Maade, hvis det var nødvendigt. Men principielt mente Gruppen, at Byraadet maatte have Lov til at bevilge de 20000 Kr. til Bepisningen, uden at det skal føres paa Kort for den enkelte. Taleren vilde spørge Borgmesteren, om det ikke var lovligt at gøre dette.

Stecher Christensen fandt, at der ved sidste Møde skulde laves et stort Numer, idet de Konservative følte sig generet af, at det var Arbejdernes Fællesorganisation, som gav Tilskud til Besisningen, og saa havde Møller Rasmussen fundet paa, at nu kunde man skaffe Pengene fra anden Side, saa kunde de høste Æren derfor. Da det ikke gik, foreslog man, at det overtages af Kommunen alene. Men det kunde ikke ske ifølge Loven, og de Konservative burde derfor dække deres Tilbagetog og stemme for Indstillingen.

Chr. Nielsen vidste ikke, om der skete Byraadet nogen større Ulykke, hvis man bevilgede de 20000 Kr., men der var jo ingen Grund til at udsætte sig for Ministeriets Kritik. Taleren kunde næppe tro, at det var de Konservatives Mening, at man skal sige nej til Arbejdernes Penge og saa modtage dem andetsteds fra.

Borgmesteren skulde ikke udtale sig om, hvorvidt Kommunen kan opføre 20000 Kr. paa Budgettet hertil, og om man kan komme udenom, hvad der staar i Loven. Fællesorganisationen havde sikkert ikke noget imod at spare disse Penge, men som Forholdene havde formet sig, burde man i Aar henholde sig til det nuværende, og saa kunde Socialudvalget næste Aar undersøge, om det kan laves paa anden Maade.

Thomas Christensen antog ikke, der var noget i Vejen for, at Handelsforeningerne eller andre kunde tilskyde 1500 Kr., hvis de vilde spare Kommunen for disse Penge, saa kunde de jo dele Æren for Besisningen med Fællesorganisationen.

J. R. Fanger svarede, at der ikke havde været Tale om Handelsforeningerne. Naar Kom-

munen gav langt det største Beløb til Besisningen, burde den have Æren for det hele. Men Taleren kunde saa gaa med til Forslaget for i Aar.

Stecher Christensen fastslog, at det var Arbejdernes Fællesorganisation, som fra først af havde rejst Sagen og gennem Aarene stillet adskillige Penge til Raadighed, saa var det en lidt underlig Maade at sige Tak for disse Penge.

Vald. Kloster pegede paa, at det hed Fællesorganisationens Besisning af fattige, og det var en lovlig billig Reklame eller nærmest falsk Reklame, naar de kun betalte 1500 Kr. af 20000 Kr. Kommunens Tilskud var tidligere langt mindre, men efter at det var steget saa stærkt, blev Forholdet mere grelt.

Borgmesteren antog, at Folk godt vidste, hvad det kostede Kommunen.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 17²¹—1937). Indstilling fra Socialudvalget om, at Andreas Christiansens Ophold paa Arbejdsanstalten ikke skal have **Fattighjælps Virkning**.

Tiltraadtes.

19. (J. Nr. 17²²—1937). Indstilling fra Socialudvalget om **Eftergivelse af Hjælp** ydet til Magnus Rasmussen.

Tiltraadtes.

20. (J. Nr. 779—1937). Ansøgning fra Købmand C. Sørensen om **fri Proces** til Erstatningssag mod Kommunen paa Grund af Tilskadekomst ved et Fald paa Badeanstalten.

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke anbefales.

21. (J. Nr. 781 --1937). Andragende fra ihv. Kontor-assistent Husted Hansen om Forhøjelse af **Pension**.

Budgetudvalget indstiller, at der bevilges samme Tillæg til Pensionen som hidtil.

Tiltraadtes.

22. (J. Nr. 661 --1937). Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om Forhøjelse af samtlige **Understøttelsessatser** og Bevilling af **Julehjælp** til Arbejdsløse.

Følgende Forslag forelaa:

»Da den af Byraadet paa Mødet den 4. November vedtagne Forhøjelse af Socialunderstøttelserne langt fra dækker de stedfundne Prisstigninger, ligesom de ringe Forhøjelser har skabt Utilfredshed blandt dem, der nyder Hjælpen, hvilket yderligere understreges ved Arbejdsmændenes Fællesledelses Henvendelse desangaaende, foreslaas:

- a. En øjeblikkelig Forhøjelse paa 20 % af samtlige Understøttelsessatser,
- b. der bevilges en Julehjælp til de Arbejdsløse paa henholdsvis 25 Kr. for gifte og 15 Kr. for ugifte.«

Thomas Christensen forelagde Forslaget og oplyste, at det var indsendt for 1 Maaned siden, og Taleren havde omtalt det, da der var Tale om Bevilling af Brændsel. Der forelaa en Skrivelse fra Jord- og Betonarbejdernes Generalforsamling, hvori der krævedes det samme, og Arbejdsmændenes Fællesledelse havde udtalt, at et Tillæg paa 1 Kr. ikke dækkede den Prisstigning, som Forhøjelsen var motiveret med. Denne Prisstigning mærkedes især hos de langvarigt Arbejdsløse, og de burde allerede tidligere have haft en Forhøjelse; nu var det jo lidt sent, men

Taleren vilde foreslaa, at de allerede udbetalte Understøttelser kommer op paa de foreslaaede Satser. Der taltes nok om, at Budgetterne var overskredet i uhyggelig Grad, men det skyldtes, at Situationen havde formet sig anderledes end beregnet, og Kommunen vilde sikkert være i Stand til at skaffe Pengene. Bevillingen paa 10 Kr. i Julehjælp var den samme som i Fjor, Kød-kort lød stadig paa 60 Øre, men alt var blevet dyrere, saa man ikke fik det samme for Pengene nu som for 1 Aar siden. Juleindsamlingen gik trægt, og den konservative Presse var maaske noget Skyld deri, da man troede, at alle fik Julehjælp fra Kommunen, men det var ikke rigtigt, idet mange havde faaet Afslag. Taleren vilde altsaa henstille, at der ydes noget mere end hidtil, saa disse Mennesker dog faar nogen Dækning for Dyrtiden, eventuel kunde det ske efter en Undersøgelse af den enkeltes Forhold. Man burde tænke paa dem, som manglede det nødvendigeste, og som alligevel var nægtet Hjælp.

Borgmesteren antog, at de øvrige By-raadsmedlemmer havde lige saa meget Hjerter for disse Mennesker som Thomas Christensen, men man maatte ogsaa overveje de økonomiske Forhold. En saadan Sag kunde ses fra flere Sider, ogsaa reklamemæssigt. Taleren vilde foreslaa at tage Forslaget til Efterretning.

Thomas Christensen pegede paa, at Kommunen sparede 1500 Kr. til den offentlige Bispisning. Kunde man saa ikke gaa med til, at det overlades til Socialudvalget at bruge dette Beløb til Ansøgere, som kan godtgøre deres Trang til Hjælp. — Forøvrigt vilde Taleren udtale sin Forbavelse over, at Forslaget, som var indsendt

den 18. November, skulde ligge 1 Maaned, før det kunde blive behandlet.

Borgmesteren svarede, at man ikke kunde holde Møde udelukkende for at behandle Thomas Christensens Forslag.

Forslaget toges til Efterretning.

23. (J. Nr. 8⁹—1923). Indstilling fra Ligningskommissionen om **Efterbetaling af Skat** paa Grund af urigtig Selvangivelse.

Kommissionen foreslaar følgende Efterbetalinger:

Fhv. Jordemoder Frk. K. Danielsen, Borggade 11	7960,96 Kr.
Skomager R. Danielsen, Borggade 11	5544,97 «
	<u>Ialt 13505,93 Kr.</u>

Tiltraadtes.
